

עבודת השם

כרלת "יקהל-פקודי"

"אלה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן הַמִּשְׁכָּן הָעֵדוּת, אֲשֶׁר פָּקַד עַל־פִּי מֹשֶׁה... (פקודי לחיכא) בפרשה זו קוראים על סיום בנין המשכן, ורבותינו הקדושים כתבו שהתורה רמזה על שני בתי המקדש שהיו ונחרבו, בית ראשון החזיק ארבע מאות ועשר שנים (גימטריא "משכן") ובית המקדש השני החזיק ארבע מאות ועשרים שנה (גימטריאה המשכין עם חמש האותיות) אולם המתבונן במלאכת המשכן ובנייתו יראה, שהכל הוקם על ידי נדבותיהם של עם קדוש, בני אברהם יצחק ויעקב, שכולם רחמנים וגומלי חסדים. גברים, נשים וטף, כולם נרתמו לעבודת הקודש, ואפילו הנשים נתנו את המראות בהן היו מתקשטות. וכל מה שיכלו לתת מסרו באהבה ובשמחה לבניין המשכן.

"אלה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן הַמִּשְׁכָּן הָעֵדוּת,..." (פקודי לחיכא) אם עשית חבילות של עברות וכו' עשה כנגדן חבילות של מצוות כי צריך האדם לתקן החטא בדוגמא. והנה ישראל חטאו בעגל ואמרו "אלה אלהינו" (לב, ד) לזה באה "אלה פקודי" זאת בבחינת הזכות לכפרת עוון זה ותמצא כי אמרו העדות. שעדות היא להם שנתכפר עוון העגל. (אור החיים, מדרש רבה). כלומר באו אלה לכפר על אלה אלוהיך ישראל. כמו שנתנו כסף וזהב לחטא העגל בבחישות באותה נחישות יתנו כסף וזהב לבנות את משכן העדות וכך יוצא שבאו אלה לכפר על אלה. בחטא העגל בנינו מזבח לה' והעלו עליו עולות, נתנו זהבם וכסףם וכל חמדתם לה', פרקו נזמיהם והביאו עדים והכריזו "אלה אלהיך ישראל" (שמות לב, יד). וכאן באה כפרתם באותה מילה שבה השתמשו "אלה פקודי" לכפרה. ביטוי נוסף למידה כנגד מידה מצאנו אצל משה. חז"ל אמרו: במידה שאדם מודד מודדין לו (סוטה יג). ומי לנו גדול ממשה שאמר לקורח ועדתו "רב לכם בני לוי...אל תפן אל מנחתם" (במדבר טז, ז) ובישוריהם גם כן ב"רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה", כאשר משה התחנן וביקש מהקב"ה להיכנס לארץ השיב לו הקב"ה באותה מטבע לשון שבה השתמש הוא כנגד קורח להזכירו על מה שאמר הוא "רב לכם בני לוי". ומכאן נלמד כי יש לשקול הדיבור אליו יתברך הרבה יותר לאין ערוך מהמשקל של זהב כך מבאר הגר"ל חסמן זצ"ל בספרו "אור יהל". נורא ואיום הוא עומק דין שמים! למרות שמשה התכוון לאותם שיש להם מעלה גדול ואין הם צריכים למעלה גדולה יותר מזה, אולם בשמים החשיבו ביטוי זה לפגיעה בכבודם וכאשר משה רצה להיכנס לא"י ענה לו הקב"ה אינך צריך לגדולה יותר ומדרו לו מידה כנגד מידה.

"ויקהל משה, את־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל־וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם... (ויקהל להיא) משה רבנו הקהיל את כל עם ישראל בלי יוצא מן הכלל ומסר להם על אודות מעשה המשכן וכליו, ומדוע צריך לאסוף את כל כללות עם ישראל במצווה זו, כי לבנין המשכן דרושה האחדות כאיש אחד בכללות עם ישראל, כי הרי ראינו שלא חרב הבית אלא בעון שנאת חנם, שזהו שורש הפירוד והמחלוקת בעם ישראל, וכבר אמרו שאינו עתיד להבנות אלא ע"י אהבת חנם, שהיא מציאות האחדות כאיש אחד בעם ישראל, לכן כאשר משה רבנו מצווה על בנין המשכן הקהיל את כל עדת ישראל, ולכן פרשה זו נאמרה בהקהל דווקא ולאחר מעמד הר סיני, ששם זכו בני ישראל להגיע לשיא המדרגה של ויחן שם ישראל כאיש אחד בלב אחד, מאותו מעמד נצטוו על הקמת המשכן שדורש את אחדות עם ישראל. (וידבר יוסף)

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם, בְּצִלְאֵל בֶּן־אֹרִי בֶן־חוּר, לְמִטַּה יְהוּדָה." (ויקהל לה- ל) אם רוצים למנות פרנס על הציבור יש לימלך בציבור תחילה, לראות אם דעתם נוחה מן הפרנס הזה שהולכים להעמיד עליהם. והקב"ה אמר למשה שהממונה על מלאכת המשכן יהיה בצלאל, שעל פיו יתנהגו כל הענינים, ועכשיו נמלך משה עם ישראל ואמר להם ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה וימלא אותו רוח אלהים בחכמה בתבונה וברעת וגו', האם דעתכם נוחה ממנו. ענו ישראל ואמרו, אם הגון הוא בעיניך ובעיני הקב"ה שבחר בו מבין כולנו, ודאי הגון הוא. אמר להם משה לישראל, דעו, אע"פ שכולכם חכמים ונבונים, בכל זאת בחר הקב"ה בבצלאל שהוא יהיה הממונה על המלאכה, לפי שרוצה הקב"ה לפרוע לו שכר חור שמסר נפשו על קידוש השם ונהרג ובלבד שלא לעשות העגל. וזהו שאומר הכתוב בצלאל בן אורי בן חור למה בחר הקב"ה בבצלאל, מפני שהיה בן אורי בן חור. ועוד, לפי שהוא בצלאל משבט יהודה שעשה קידוש השם יותר מכל השבטים, שהיה הראשון שקפץ לתוך הים כשהיו ישראל צריכים לעבור בתוכו.

כניסת השבת 17:30
צאת השבת 18:30
שקיעה 17:53
ר. תם 19:05
הנץ 5:48

הפטרה: "כה אמר"

דוגמא נפלאה ומאלפת נוספת אנו רואים אצל יוסף הצדיק. כאשר פרעה מבקש מיוסף לפתור לו את חלומותיו עונה לו יוסף "בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה". יוסף פותר לפרעה את החלום עם הקדמה של המילה "בלעדי", הפתרון הוא לא שלי, אלוהים יענה את שלום פרעה. רש"י מבאר "אין החוכמה משלי אלא האלוהים יענה, יתן ענייה בפי לשלום פרעה". למרות שידע יוסף כי ע"י שהזכיר את הקב"ה יכול הוא להינזק ולהישלח חזרה לכלא, מ"מ אמר את הדברים אשר חשב שצריך היה לאמרם, כך אומר הרב ניימן זצ"ל בספרו "דרכי מוסר", ומוסיף, כי לא יתכן שהאדם יזכיר את הקב"ה ובגלל זה יינזק. יתירה מזו, אדרבה, פרעה עונה ליוסף באותה מטבע לשון: ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים". רש"י מפרש "שיש יכולת בידי לגזור גזירה על מלכותי, ואני גזור שלא ירים איש את ידו בלעדיך שלא ברשותך". מכאן אנו למדים עד כמה דקדוק דין יש לגבי כל מילה ומילה שאדם מוציא מפיו, מילה

אחת בלבד יכולה להפוך רקיעים, יש בכוחה לשנות גזירה, יש בה אפשרות להפוך דין לרחמים. ומידה כנגד מידה שהקב"ה נוהג עם בוראיו חייב ללמדנו עד כמה חשובה היא ההתייחסות למוצא שפתינו, לכן נאמר החיים והמוות ביד הלשון ועוד שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו וכו'. (אור דניאל)

"ביום החדש הראשון, באחד לחדש, תקים, את-משכן אהל מועד." (פקודי מ"א) ג' פעמים כתיב בפרשה לשון הקמה תקים, הוקם, ויקם, שהם כנגד ג' בתי מקדש, שני בתי מקדש ראשונים שנבנו ע"י ב"ו ונחרבו נאמר בהם לשון תקים ויקם, ואילו ביהמ"ק השלישי שעתידי להבנות ע"י הקב"ה נאמר בו הוקם, והכונה שיקום מאליו ולא יהיה תלוי במעשה בשר ודם, אלא יהיה בית מקדש נצחי שאין אחריו חורבן וגלות, מכיוון שמעשה ידי של הקב"ה הוא ולכן לא יהיה תלוי בזמן, וכמו שאמר הכתוב ישראל נושע בה' תשועת עולמים, שע"י ישועה של הקב"ה תהיה תשועה עולמית. (וידבר יוסף).

סיפור בהגשבים נשמות של חסד חלק א

השכם בבוקר הוא יצא לתפילת שחרית, להתפלל כמנהגו במניין הראשון. לפתע, בעברו ליד הפונדק המקומי, שמע קול בני של אישה. הוא עצר לרגע ושמע תפילה חרישית הנקטעת בבכי כואב. הדבר היה לחידה בעיניו, מכיוון שהכיר את בעל הפונדק ואשתו, אנשים נסים ומגושמים, וידע שאין לצפות מבעלת-הבית לתפילה תמה כזאת. הוא החליט לבדוק את העניין מיד אחרי התפילה. טעוול היה שמו. הוא היה יתום מאב ואם. אימו נפטרה בהיותו ילד רך, ומאביו התייתם כאשר היה בן שבע-עשרה. הבן נטל לידי אהבא את ניהול מאה ועשרים הכוורות שמהן התפרנס אביו, וראה ברכה בעמלו. בתוך זמן קצר התעשר מאוד. ידיעותיו בתורה היו דלות מאוד, אך הוא התנהג ביראת-שמים ובתמימות. בכל יום התפלל שלוש תפילות, אף שלא ידע את פירוש המילים. ליבו היה פתוח לכל דבר מצווה וחסד, והוא נהג להפריש מרווחיו סכומים מכובדים ל'מתן בסתר' בעבור עניי העיר. את הכסף היה מוסר בצנעה לרבה של פינסק, רבי משה יפה. לאחר התפילה, בעברו שוב ליד הפונדק, שמע גערות רמות מפי בעלת-הבית: "דבר חדש! משרתת שהיא רבנית! במקום לעבוד עוסקת בתפילות ובאמירת תהילים! מי שמע על עוזרת-בית שמתפללת וקוראת תהילים?". זעמה גאה והיא הוסיפה: "אם אראה אותך עוד פעם מחזיקה סידור ביד, אשבור את מפרקתך!". טעוול הבין מיד את פשר העניין וחפץ הזדמנות לשוחח עם המשרתת. כעבור כמה ימים הגיעה ההזדמנות. טעוול מצא מולו נערה צנועה ומינסרת, אשר סיפורה היה כואב וקורע-לב במיוחד. שמה חווה-דבורה, והיא התייתמה בילדותה מהוריה. בתחילה אימצה אותה אחת המשפחות בפינסק, אך בהיותה בת שתיים-עשרה נשלחה להיות עוזרת-בית באחד מבתי העיר. אלה היו שש שנים קשות. בעלי-הבית העבידו אותה בפרך, עד שנדמה היה לחווה-דבורה כי גרוע יותר מזה לא יכול להיות. יום אחד הודיע לה אדונה כי מעתה תהיה משרתת בפונדק שבבעלות אחיו. הוא כמובן לא חשב שצריך לקבל את הסכמתה. בבית הפונדקאי סבלה חווה-דבורה שבעתיים. הללו העמיסו עליה עבודות קשות, חירפו וגדפו אותה על כל צעד ושעל, והיא נאלצה לספוג הכול בשקט ובשתיקה כואבת. על-אף הסבל והעבודה הקשה הצליחה חווה-דבורה לרכוש ידיעה בתורה, שכן ניחנה בכישרונות מבורכים. זאת עשתה ביום המנוחה היחיד שהיה לה, שבת-קודש. מפעם לפעם הייתה חומקת לפינה בחצר הפונדק, שם הייתה שופכת את ליבה בתפילה או באמירת תהילים, עד שרווח לה מעט. היא ידעה שה' שומע את תפילתה. **ההמשך ב'ה יבוא...**

פינת ההלכות ע"פ ילקוט יוסף כ"ד.

כ"ט חתיכות של היתר מבושלות שנתעברו יבש ביבש עם חתיכת איסור מבושלת, מין בשאינו מינו, ואינו מבחין ביניהם [כגון שיש שם כמה מינים ואינו מכיר את האיסור], כל החתיכות מותרות באכילה, ובלבד שלא תהיה חתיכה הראויה להתכבד. ויש מחמירים שאם ירצה לאכול את כל החתיכות אדם אחד, שישליך חתיכה אחת לאיבוד. ומותר להשליך חתיכה אחת לאיבוד בעצם יום השבת, [ולא שייך בזה איסור בורר בשבת] ואין בזה חשש משום שנראה כמתקן את שאר החתיכות ומכשירן לאכילה. [ילקוט"י שבת כ"ד עמוד לד. שאר"י ח"ג עמ' תכט]

ל איסור שנפל לתוך היתר, ובאו לפני החכם שוירה להם כיצד ההלכה, מותר לו להורות היתר בשבת, או לשער שיעור ביטול בשישים, ואין לחוש בזה שנראה כמתקן. [שבת ד' עמוד לד]

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתר "לדעת" ו"דרשו"